

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 716/2016-57

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■, a ■■■■■, ■■■■■, zastúpených Advokátskou kanceláriou Čarnogurský ULC s. r. o., Tvarožkova 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Mag. Ján Čarnogurský, vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 81/2014 a jeho rozsudkom z 25. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť ■■■■■, ■■■■■ a ■■■■■ prijíma na ďalšie konanie.

2. O d k l a d á vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 81/2014-795 z 25. septembra 2014 do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2015 faxom a 21. januára 2015 poštou doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], a [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovatelia“, v citáciách aj „žalobcovia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 81/2014 a jeho rozsudkom z 25. septembra 2014.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli žalobcami v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 95/1995, v ktorom sa žalobou zo 7. apríla 1995 podanou proti [REDAKČIA] domáhali náhrady škody spôsobenej pri poskytovaní zdravotníckych služieb a za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Sťažovatelia v naratívnej časti svojej sťažnosti poukazujú na tieto okolnosti:

«Sťažovateľ 1/ je fyzická osoba, ktorá v rokoch 1972 – 1977 pravidelne na základe písomných a ústnych pozvánok zdravotníckeho zariadenia chodil darovať krvnú plazmu.

Sťažovateľ 2/ a sťažovateľ 3/ sú potomkovia sťažovateľa 1/, ktorí sa narodili v roku 1986 s anémiou krvi, a ktorým sťažovateľ 1/ v roku 1986 za účelom záchrany ich života daroval svoju krv na podnet, respektíve výzvu [REDAKČIA].

Zdravotnícke zariadenie, na ktoré sťažovateľ 1/ chodil pravidelne za účelom darovania krvnej plazmy, a ktorým bol evidovaný ako darca krvi a krvnej plazmy, bola [REDAKČIA] (ďalej aj ako „KHTK“ alebo „právny predchodca žalovaného“).

Je všeobecne známe, že v rokoch 1976 až 1977 vypukla na predmetnom KHTK epidémia infekčnej vírusovej hepatitídy typu C z dôvodu neodborného procesu odsávania krvnej plazmy.

Krvná plazma sa na KHTK v Bratislave odsávala nasledovným spôsobom:

V prvej fáze na odsávanie plazmy z 12 krvných konzerv používali na KHTK len jednu jediná odsávaciu ihlu nachádzajúcu sa v jednej odsávacej súprave, ktorú bez sterilizácie používali opakovane na odsávanie krvnej plazmy z prvej, aj z druhej, aj tretej... až dvanástej krvnej konzervy a erytrocyty (červené krvinky), ktoré po odsatí plazmy zostali v každej krvnej konzerve 12 darcom okamžite vracali transfúziou späť do žíl. Po tejto spätnej retransfúzii erytrocytov (červených krviniek), nasledovala hneď druhá fáza.

V druhej fáze odberu – po odobratí krvi na plazmu pri druhom odbere od 12 darcov, konajúci personál opätovne zabezpečil krvné konzervy na odstredenie do centrifúgy.

Po odstredení krvi znovu postavili na stôl 12 krvných konzerv a odsávali krvnú plazmu.

V druhej fáze odberu na odsávanie plazmy zo všetkých 12 krvných konzerv bola používaná síce nová, ale opätovne len jediná odsávacia ihla, ktorú bez sterilizácie používali opakovane na odsávanie krvnej plazmy z prvej, druhej, tretej... dvanástej krvnej konzervy.

Po takomto odsatí plazmy darcom znovu vrátili erytrocyty transfúziou späť do žíl.

V darcovskej dokumentácii sťažovateľa 1/ odo dňa 22. 02. 1972 do dňa 28. 04. 1977 je zapísaných celkovo 32 tzv. dvojfázových odberov na plazmaferézu..., tzn. že so sťažovateľom 1/ darovalo vždy ďalších 11 spoludarcov, aby bolo spolu 12 darcov pri každom odbere, aby bola vyvážená centrifúga... na KHTK, v ktorej sa vždy na vyváženie do každej vložili len 4 sklenené odberné fľaše objemu 0,5 l, ktoré obsahovali 50 ml. citronanu sodného a 400 ml. práve odobratej krvi.

Sťažovateľ 1/ teda odo dňa 22. 02. 1972 do dňa 28. 04. 1977 daroval krv na plazmaferézu spolu s ďalšími viac ako 300 spoludarcami, lebo 300 darcov krvi na plazmaferézu bolo v rokoch 1976 až 1977 nakazených. Informácie o počte nakazených darcov sú priamo z roku 1977 z úst od lekárov a konajúceho personálu.

Informácie sa v tom čase šírili ústnou formou, nakoľko na predmetnú kauzu bolo z politických dôvodov uvalené informačné embargo. Dôkazom embarga je aj zápis – príkaz pre lekárov z KHTK – v darcovskej dokumentácii sťažovateľa 1/ zo dňa 22. 06. 1977: „Nevydávať potvrdenie o zdravotnom stave!“

Sťažovateľ 1/ preto nemal odkiaľ mať vedomosť o tom, že nie je spôsobilý na darovanie krvi na plazmaferézu a že má, mal, alebo prekonal infekčnú vírusovú hepatitídu, lebo lekári mali zákaz povedať mu o tom, že je nakazený...

Darcov, ktorým zistili vírusový zápal pečene a niektorú z ďalších spomínaných hepatítid, vyradili navždy z darovania krvi na plazmaferézu. Sťažovateľ 1/ však vyradený nebol i keď lekári z KHTK tvrdili, že z darovania vyradený bol.

Dňa 19. 10. 1976 daroval sťažovateľ 1/ krvnú plazmu spolu s darcom [REDACTED], ktorý daroval krvnú plazmu celkovo 6 x (sťažovateľ 1/ daroval 79 x). Odber krvnej plazmy darcu [REDACTED] dňa 19. 10. 1976 bol jeho šiestym a zároveň posledným odberom, nakoľko v ďalšom období už viac plazmu nedaroval, bola mu totiž následne zistená hepatitída non A - non B, ktorú neskôr diagnostikovali ako hepatitídu C. Darcu [REDACTED] po zistení hepatitídy non A - non B navždy vyradili z darovania krvnej plazmy. Bola preukázaná príčinná súvislosť s poškodením jeho zdravia a darovaním krvnej plazmy v rokoch 1976 až 1977. [REDACTED] svoj boj s vírusom prehral. Zomrel na cirhózu pečene dňa 13. 01. 2012. [REDACTED] daroval krv na plazmaferézu spolu so sťažovateľom 1/ dňa 19. 10. 1976, čo je dokázané prostredníctvom darcovskej dokumentácie sťažovateľa 1/ v súdnom spise sťažovateľa 1/.

Dňa 14. 12. 1976 daroval sťažovateľ 1/ krvnú plazmu spolu s darcom [REDACTED], ktorý daroval krvnú plazmu len 3x. Odber krvnej plazmy darcu [REDACTED] dňa 14. 12. 1976 bol jeho druhým a predposledným odberom, po treťom jeho odbere dňa 24. 3. 1976 už následne viac plazmu nedaroval, lebo mu bola diagnostikovaná hepatitída non A - non B, ktorú neskôr diagnostikovali ako hepatitídu C. Po zistení hepatitídy non A - non B vyradili darcu [REDACTED] navždy z darovania krvnej plazmy. Bola mu preukázaná príčinná súvislosť s poškodením jeho zdravia a darovaním krvnej plazmy v rokoch 1976 až 1977 a zároveň p. [REDACTED] uspel v súdnom spore o náhradu škody spôsobenej postupom zdravotníckeho zariadenia KHTK. Dôkaz, že p. [REDACTED] daroval krv na plazmaferézu spolu so sťažovateľom 1/ dňa 14. 12. 1976 je v súdnom spise sťažovateľa 1/.

Dňa 15. 02. 1977 daroval sťažovateľ 1/ krvnú plazmu spolu s darkyňou [REDACTED], ktorá darovala krvnú plazmu celkovo 8x. Odber krvnej plazmy darkyne [REDACTED] dňa 15. 02. 1977 bol jej siedmy v poradí a po poslednom ôsmom odbere 23. 03. 1977 už viac plazmu nedarovala, lebo jej následne diagnostikovali hepatitídu non A - non B, ktorú neskôr diagnostikovali ako hepatitídu C. Po diagnostikovaní hepatitídy non A - non B vyradili darkyňu [REDACTED] navždy z darovania krvnej plazmy. Bola jej preukázaná príčinná súvislosť s poškodením jej zdravia a darovaním krvnej plazmy

v rokoch 1976 až 1977. Dôkaz, že darovala krv na plazmaferézu spolu so sťažovateľom dňa 15. 02. 1977 sa nachádza v súdnom spise sťažovateľa 1/.

Týmto trom darcom, ktorí bezprostredne spolu so sťažovateľom 1/ darovali pre každého z nich v jeden kritický deň krvnú plazmu so sťažovateľom 1/ darca p. [REDACTED] v kritický deň 19. 10. 1976. darca p. [REDACTED] v kritický deň 14. 12. 1976 a dárkyňa p. [REDACTED] v kritický deň 15. 02. 1977 – následne u všetkých zistili hepatitídu non A – non B a natrvalo ich vyradili z darovania krvnej plazmy (pozn: aj ďalší iní darcovia, ktorým diagnostikovali hepatitídu non A - non B boli natrvalo vyradení z darovania plazmy). Bola preukázaná príčinná súvislosť s poškodením ich zdravia v súvislosti s darovaním krvnej plazmy v rokoch 1976 až 1977.

Sťažovateľ 1/ nebol nikdy vyradený z darovania krvi na plazmaferézu i keď priniesol na KHTK po každom pravidelnom vyšetrení na infekčnom oddelení z tzv. cholera barakov na [REDACTED] od primárky [REDACTED] potvrdenia v zalepenej obálke, ktorá im písala, že sťažovateľ 1/ prekonal, mal a má vírusový zápal pečene, hepatitídu non A non B.

Sťažovateľ 1/ sa o uvedenom dozvedel až po iniciovaní súdneho konania dňa 07. 04. 1995 a potreboval z KHTK svoju zdravotnú dokumentáciu špecialistovi na hepatídy, aby pripravil posudok o zdravotnom stave sťažovateľa 1/. Sťažovateľ 1/ až v roku 1995 zistil, že aj on mal v roku 1977 potvrdený vírusový zápal pečene, ktorý bol identifikovaný ako non A - non B, presne tak ako mnohým ostatným darcom, ktorí sa v rokoch 1978 až 1980 súdili za poškodenie zdravia pri darovaní krvnej plazmy v rokoch 1976 až 1977, a ktorý mu v 1977 roku bol zatajený, lebo v darcovskej dokumentácii mal dňa 22. 06. 1977 príkaz pre personál KHTK „Nevydávať potvrdenie o zdravotnom stave!“.

Sťažovateľ 1/ bol okrem iného evidovaný aj Transfúznym oddelením [REDACTED] [REDACTED] z dôvodu, že sťažovateľ 1/ daroval na uvedenom oddelení krv dňa 10. 09. 1970.

Sťažovateľ 1/ bol v roku 1986 pozvaný Transfúznou stanicou [REDACTED] [REDACTED] korenšpodenčným lístkom na darovanie krvi pre jeho novonarodené dvojčičky s poznámkou „Pridite darovať krv pre svoje novonarodené dvojčičky dňa 30. 9. 1986, lebo sú anemické (chudokrvné) a majú tú istú krvnú skupinu A1 Rh pozit.“. Sťažovateľ 1/ nebol pozvaný na predmetný odber krvi závodným lekárom, ako to určovali v tom čase príslušné metodické pokyny. Transfúzne oddelenie na [REDACTED] nemalo krv sťažovateľovi 1/

odobrat', ale malo ho poslať na KHTK, kde by mu krv za účelom darovania jeho deťom neboli odobrali.

Sťažovateľ 1/, pokiaľ by mal vedomosť o svojom zdravotnom stave, o nakazení vírusom hepatitídy non A - non B, ktorá bola už v roku 1974 označená ako hepatitída C..., by svojim novonarodeným deťom svoju krv nikdy nedaroval.

Sťažovateľ 1/ musel dodržiavať presné a prísne diétne opatrenia, objavila sa u neho porucha glukózovej tolerancie, objavili sa u neho ľahká steatóza, stredne ťažká fibróza, cervikobrachiálny syndróm, 3x musel podstúpiť biopsiu pečene. Ďalej, opakovane sa u neho objavil genotyp 1b, ktorý je najrezistentnejší, objavila sa u neho vysoká pozitivita HCV – RNA, opakované rapídne množenie vírusu HCV-RNA (kvantita: 33 400 000 umol/ml. Z roku 2013. Norma je 0-59 umol /ml.), preto bol 4x nastavený na liečbu inj. PEGIFN-alfa 2a v kombinácii s Ribavirínom a pri štvrtej liečbe aj v kombinácii s liekom Incivom, ktorá doposiaľ nebola úspešná. Samotná liečba mala aj veľa nežiaducich účinkov o. i. aj silné vypadávanie vlasov, poruchy spánku, podráždenie, poruchy sústredenia a iné.

Sťažovateľ 2/ musel dodržiavať presné a prísne diétne opatrenia, objavilo sa u neho zhoršenie psychického stavu, agresivita, dostal od lekára odporúčenie prestupu na inú školu, musel sa vyhýbať zvýšenej fyzickej a psychickej záťaži. U sťažovateľa 2/ sa objavila a trvala mierne pokročilá fibróza, hyperbilirubinémia, anémia ľahkého stupňa, leukopénia. Rovnako aj sťažovateľ 2/ musel podstúpiť biopsiu pečene. Taktiež sa u neho objavil genotyp 1, objavila sa u neho vysoká pozitivita HCV-RNA, rapídne množenie vírusu HCV-RNA (kvantita: 638 000 umol/ml. Norma je 0-59 pmol /ml.), preto bol nastavený na liečbu inj. PEGIFN-alfa 2a v kombinácii s Ribavirínom. Samotná liečba mala aj veľa nežiaducich účinkov o. i. aj silné vypadávanie vlasov a iné.

Sťažovateľka 3/ musela dodržiavať presné a prísne diétne opatrenia, objavilo sa u nej zhoršenie psychického stavu, agresivita, musela sa vyhýbať zvýšenej fyzickej a psychickej záťaži. U sťažovateľky 3/ sa objavila fibróza pečene, musela dodržiavať hepatoprotektívny režim, podstúpila biopsiu pečene. Aj u nej došlo k rapídному množeniu vírusu HCV-RNA (kvantita: 415 000 kópií/ml., norma je 0-59 kópií/ml.), preto bola nastavená na liečbu inj. PEGIFN-alfa 2a v kombinácii s Ribavirínom, ktorá mala veľa nežiaducich účinkov, a iné.

Sťažovateľovi 1/ bola informácia o tom, že je nositeľom vírusovej hepatitídy C oznámená v novembri roku 1993. Podľa zdravotnej dokumentácie sťažovateľa 1/ bol sťažovateľ 1/ nositeľom tohto ochorenia už od roku 1977. Hepatitída C u sťažovateľa 1/ mala a stále má ťažší dlho trvajúci priebeh. Vírus HCV RNA sa v tele sťažovateľa 1/ neustále množí. Sťažovateľ 1/ bojuje s hepatitídou C už vyše 3 desaťročia. Choroba u sťažovateľa 1/ naďalej trvá.

U sťažovateľov 2/ a 3/ bolo ochorenie - vírusovej hepatitídy C zistené v roku 1994. Aj v tomto prípade je nesporné, že hepatitída typu C mala u sťažovateľov 2/ a 3/ ťažší a dlho trvajúci priebeh, a to od roku 1994 - do roku 2009. Sťažovatelia 2/ a 3/ podstatnú časť svojho života prežili bez akejkoľvek zdravotnej pohody.

Sťažovatelia 2/ a 3/ dostali v marci roku 2010 od svojho ošetrojúceho lekára [REDAKOVANÉ] lekársku správu, kde je uvedené: „Nemožno vylúčiť relaps chronickej hepatitídy C, ani xenibioticky podmienené poškodenie pečene“.

V priebehu súdneho konania bolo znalcom odporučené priznať sťažovateľom mimoriadne zvýšenie bolestného z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Okrem samotných útrap spojených s jednotlivými úkonmi liečby a diagnostiky ochorenia bolo dôvodom hodným osobitného zreteľa i skutočnosť, že sťažovatelia 2/ a 3/ sa väčšine lekárskeho postupov podrobili ako maloletí.»

Okresný súd rozsudkom č. k. 9 C 95/1995-723 z 28. novembra 2013 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) rozhodol tak, žalobu sťažovateľov v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

Proti tomuto rozsudku podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 81/2014-795 z 25. septembra 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podali sťažovatelia podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, v ktorej po rekapitulácii priebehu konania pred všeobecnými súdmi v súvislosti

s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru uvádzajú, že krajský súd sa nevysporiadal „s nasledovnými okruhmi skutkového a právneho stavu, a to

Vyhodnotenie dôkazov konajúcimi súdmi vo väzbe k rozhodným skutočnostiam danej právnej veci, čím došlo k omylu a extrémnemu pochybeniu...

Nesprávnym právnym posúdením veci a ignorovaním judikatúry a záveru ohľadom príčinnej súvislosti, ktorá bola v iných konaniach v skutkovo a právne totožných veciach už vyriešená...“.

Sťažovatelia svoju podrobnú argumentáciu členia takto:

„4. 1. Vyhodnotenie dôkazov konajúcimi súdmi a unesenie dôkazného bremena sťažovateľmi

4. 1. 1. Vedomosť sťažovateľa 1/ o svojom zdravotnom stave

4. 1. 1. 1. Darovanie krvi sťažovateľom 1/ pre sťažovateľa 2/ a 3/

4. 1. 2. Výpovede svedkov darcov

4. 1. 3. Príčinná súvislosť

4. 1. 4. Nedostatočné vysporiadanie sa s vykonaným dokazovaním

4. 2. Nesprávne právne posúdenie právnej veci

4. 2. 1. Príčinná súvislosť

4. 2. 2. Zodpovednosť za škodu podľa § 238 Občianskeho zákonníka

4. 2. 3. Zodpovednosť za škodu podľa § 421 Občianskeho zákonníka a lege artis

4. 2. 3. 1. Zoznam porušení právnych predpisov postupom KHTK

4. 2. 4. Porušenie prevenčnej povinnosti

4. 2. 5. Uznanie nároku právnym predchodcom žalovaného

4. 3. Arbitrárne skutkové a právne posúdenie veci

4. 4. Porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.“

V závere sťažnosti sťažovatelia konštatujú, že sa 20 rokov domáhajú „náhrady škody na zdraví súdnou cestou. Súd prvého stupňa ich prípad posúdil tendenčne, keď prihliadol len na argumentáciu žalovaného a žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s ich argumentáciou a ignoroval notoricky známe skutočnosti a pri právnom posudzovaní nepostupoval v rámci zachovania elementárnych princíпов formálnej logiky a racionality...

Odvolaací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že na strane žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu, nedošlo k žiadnemu pochybeniu...

Sťažovatelia sú toho názoru, že súd je povinný dôkazy hodnotiť racionálne a s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, čo však v tomto prípade opakovane neurobil, preto dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom.

Sťažovatelia majú za to, že Rozsudok KS BA nemá oporu v skutkovom stave a je po skutkovej a právnej stránke arbitrárny. Okrem toho záver o nepreukázaní príčinnej súvislosti na strane sťažovateľa 1/ je v priamom rozpore so skorším rozhodnutím zákonného sudcu.

Rozsudok KS BA popiera účel a význam, ktorý zákonodarca ustanovením objektívnej zodpovednosti zamýšľal. Zo strany Krajského súdu v Bratislave došlo Rozsudkom KS BA k extrémnemu pochybeniu a omylu v aplikácii práva.

Za situácie, keď zo strany sťažovateľov 1/, 2/ a 3/ bolo preukázané, že

1. sťažovateľ 1/ patril do skupiny darcov a krvnej plazmy, ktorí sa nakazili v roku 1977 infekčnou vírusovou hepatitídou non A - non B pri plazmaferéze;

2. sťažovateľovi 1/ boli zatajené informácie o jeho ochorení;

3. pri odsávaní krvnej plazmy sa nedodržovali základné zásady asepsy, sterility a hygieny, t. j. krvný materiál sa neodsával sterilným spôsobom, pričom uvedený stav konštatovali i vtedajší odborníci v rezorte zdravotníctva;

4. v iných súdnych konaniach bola právoplatne konštatovaná zodpovednosť žalovaného za škodu na zdraví,

vyplýva, že Krajský súd v Bratislave sa nedostatočne, respektíve vôbec, nevysporiadal s vecnou a právnou argumentáciou sťažovateľov a s právnymi závermi, ktoré vyplývajú z ďalších rozhodnutí medzi inými žalobcami a tým istým žalovaným v skutkovo a právne totožnej veci...

Konajúce súdy reprezentujúce štátnu moc a rozhodujúce o ďalšom osude jednotlivcov v danom prípade okrem nesprávneho právneho posúdenia, v tej najextrémnejšej forme zúžili mantinely reštriktívnosti svojich právnych názorov a aplikovali formalizmus na to najcennejšie čo jednotlivec môže mať - na zdravie a na život človeka...

Konajúce súdy neposúdili právnú vec v zmysle štandardov Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru. Nedodržali rovnováhu medzi závažnosťou danej právnej veci,

účelom zákonnej úpravy zodpovednosti za škodu, spravodlivosťou a etickým rozmerom. V konaní pred všeobecnými súdmi bolo porušené právo sťažovateľa 1/, 2/ a 3/ na súdnu ochranu garantovanú článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a spravodlivé súdne konanie dané článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Na základe už uvedeného sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa 1/, sťažovateľa 2/ a sťažovateľa 3/ na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa 1/, sťažovateľa 2/ a sťažovateľa 3/ na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 C 81/2014-795 zo dňa 25. 09. 2014 porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 C 81/2014-795 zo dňa 25. 09. 2014 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania v sume 354,88 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu...“

Sťažovatelia sa podaním z 27. apríla 2016 doručeným ústavnému súdu 28. apríla 2016 domáhajú, aby ústavný súd postupom podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nariadil dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Tento svoj návrh odôvodňujú tým, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 95/1995 po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu rozhodol uznesením č. k. 9 C 95/1995-828 z 11. apríla 2016, ktorým *„... uložil sťažovateľom povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovanému náhradu trov konania vo výške 10.908,92 EUR na účet právneho zástupcu...“* a uznesením

č. k. 9 C 95/1995-831 z 11. apríla 2016, ktorým „... uložil sťažovateľom povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne štátu náhradu trov konania vo výške 3.655.80 EUR na účet súdu...“.

V tejto súvislosti sťažovatelia konštatujú, že napadnutý rozsudok krajského súdu „... vyvoláva právne účinky vykonateľné priamo v [ich] neprospech...“, pretože označené uznesenia okresného súdu, ktorými okresný súd rozhodol o trovách konania, boli „... vydané v dôsledku právoplatného a vykonateľného Napádaného rozhodnutia KS BA“.

Z už uvedených dôvodov sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť spĺňa všetky náležitosti podľa § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, a zároveň nezistil procesné prekážky,

ktoré by podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bránili jej prijatiu na ďalšie konanie, pričom otázku dôvodnosti sťažovateľmi nastolených tvrdení je potrebné posúdiť v konaní vo veci samej. Ústavný súd preto v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia (§ 25 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde).

Sťažovatelia požiadali ústavný súd o odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorým tento potvrdil výrok okresného súdu o zamietnutí ich žaloby v celom rozsahu.

Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Z uvedeného znenia § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že odloženie vykonateľnosti prichádza do úvahy v prípadoch, ak sťažnosťou napadnuté rozhodnutie predstavuje trvajúci zásah do právnej sféry sťažovateľa. Pre vyhovenie návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia je ale z povahy veci nutné, aby toto rozhodnutie ukladalo povinnému subjektu niečo konať, niečoho sa zdržať, prípadne niečo strpieť, pretože vykonateľnosťou napadnutého rozhodnutia sa rozumie možnosť určitými právnymi nástrojmi vymôcť od subjektov k tomu povinných splnenie si uloženej povinnosti, ktorá tvorí obsah výroku daného individuálneho právneho aktu, pokiaľ tak nekonali dobrovoľne.

Ústavný súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na odloženie vykonateľnosti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 81/2014-795 z 25. septembra 2014 do rozhodnutia

ústavného súdu vo veci samej, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

V konaní o prijatej sťažnosti ústavný súd rozhodne aj o ďalších nárokoch sťažovateľov uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (petite) ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2016